

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Zgodnie z założeniami zajęcia WDŻ mają wspierać rodziców w wychowywaniu dzieci głównie w tych obszarach, o których w wielu domach nie mówi się wiele, albo nie rozmawia się wcale. Dlatego też poruszane na zajęciach tematy mają wspierać rodziców w ich roli wychowawczej, pomagać dzieciom we właściwym przeżywaniu okresu dojrzewania i zrozumieniu emocji, przedstawiać normy społeczne, pomagać znajdować odpowiedzi na podstawowe pytania egzystencjalne, wspierać w kształtowaniu hierarchii wartości.

W sumie proponowanych jest 19h zajęć z tego 9h wspólnych dla całej klasy i po 5h dla grupy dziewcząt i chłopców.

Nowa podstawa programowa Wychowania do życia w rodzinie dla szkoły podstawowej została podzielona na VI działów tematycznych:

I. Rodzina

Po zakończeniu cyklu nauki uczeń powinien m.in. znać miejsce rodziny w społeczeństwie, wiedzieć, na czym polegają konkretne funkcje rodziny (np. opiekuńcza, prokreacyjna), umieć wyjaśnić, czego dotyczy rodzinne wychowanie patriotyczne czy moralne, znać rodzinne tradycje. Powinien też rozpoznawać różne typy rodzin (pełna, niepełna), wiedzieć, jak buduje się rodzinne relacje i umieć składać życzenia z okazji ważnych rocznic rodzinnych, a także jak okazać szacunek rodzeństwu, rodzicom i dziadkom oraz docenić ich wkład w życie rodzinne.

II. Dojrzewanie

Zgodnie z programem uczeń powinien umieć rozpoznać zachodzące w organizmie zmiany fizyczne i psychiczne, rozumieć, czym jest seksualność, płciowość czy cielesność, umieć wyjaśnić, na czym polega identyfikacja z własną płcią i jakie są różnice w rozwoju psychoseksualnym chłopców i dziewcząt. Powinien również znać zagrożenia okresu dojrzewania, takie jak: uzależnienia, pornografia, cyberseks, prostytutka nieletnich, a także umieć wymienić sposoby profilaktyki i przeciwdziałania.

III. Seksualność człowieka

W tym dziale nacisk położono na wiedzę o płci i seksualności: uczeń powinien znać związane z tym tematem pojęcia, znać różnice między seksem a miłością, wiedzieć, co jest podstawą budowania szczęśliwych i trwałych związków, znać choroby przenoszone drogą płciową i wiedzieć, jak im zapobiegać.

IV. Życie jako fundamentalna wartość

Dział ten kładzie nacisk na wszystkie aspekty troski o ludzkie życie od poczęcia aż do naturalnej śmierci. Dlatego uczeń powinien umieć wyjaśnić, dlaczego życie jest wartością, wiedzieć, na czym polega planowanie dzietności rodziny i odpowiedzialne rodzicielstwo. Powinien też wykazywać szacunek dla ludzkiego ciała, znać podstawy higieny i troszczyć się o zdrowie, a także mieć pozytywny stosunek do osób niepełnosprawnych, chorych.

V. Płodność

Ten dział wymaga od uczniów zrozumienia tego, że płodność to wspólna sprawa kobiet i mężczyzn. Uczeń powinien więc znać sposoby rozpoznawania płodności, problem niepłodności, rodzaje antykoncepcji, sposoby zapłodnienia (również in vitro i naprotechnologii). Powinien też wiedzieć, jakie znaczenie ma nauka w szkole rodzenia i karmienie piersią, a także to, czym jest adopcja i rodziny zastępcze.

VI. Postawy

To dział, który przedstawia normy i postawy akceptowane społecznie. Zgodnie z nim uczeń powinien wiedzieć, jakie normy rządzą życiem małżeńskim, dlaczego aktywność seksualna podlega odpowiedzialności moralnej, znać zasady savoir vivre, umieć radzić sobie w sytuacjach stresowych, być asertywnym, a także nauczyć się doceniać wolontariat.

Przedmiot wychowania do życia w rodzinie jest przedmiotem bez ocen, dzięki czemu uczniowie mają większą śmiałość do odwagi wypowiedzi i zadawania pytań związanych z rozwojem, dojrzewaniem czy seksualnością człowieka. Nauczyciel w sposób adekwatny udziela odpowiedzi na wszelkie pytania.

Przedmiot nie podlega ocenie. Udział w zajęciach z wychowania do życia w rodzinie zostanie uwzględniony na świadectwie szkolnym.

Tematyka zajęć

Klasa 4

1. Wspólnota domu, serca i myśli – funkcje rodziny. (Cel: Ukazanie wartości rodziny w życiu człowieka i wskazanie na rolę szkoły w przekazywaniu wiedzy o rodzinie.)
2. Witaj w domu – funkcja prokreacyjna i opiekuńcza rodziny. (Cel: Uświadomienie uczniom znaczenia funkcji prokreacyjnej z życia rodziny, rodu i narodu.)
3. Zasady i normy – funkcje wychowawcza i socjalizacyjna rodziny. (Cel: Uświadomienie potrzeby okazywania szacunku osobom starszym, doceniania ich wysiłku i pracy.)
4. Miłość, która scala – funkcje psychiczno – uczuciowa i kontrolna rodziny. (Cel: Uświadomienie czym jest miłość i jakie są cechy miłości.)
5. Jesteśmy razem – funkcje: rekreacyjno – towarzyska, kulturowa i ekonomiczna rodziny. (Cel: Uświadomienie potrzeby tworzenia rodzinnej wspólnoty i współodpowiedzialności, także w sferze ekonomicznej.)
6. Człowiek - istota płciowa. (Cel: Uświadomienie odrębności płci w kontekście rodzicielstwa.)
7. Przekazywanie życia – budowa i fizjologia układu rozrodczego kobiety – lekcja dla dziewcząt. (Cel: Uświadomienie uczennicom, że ich organizm wkrótce zacznie się zmieniać, aby przygotować się do podjęcia w przyszłości pełnienia ról małżeńskich i rodzinnych.)
8. Przekazywanie życia – budowa i fizjologia układu rozrodczego mężczyzny – lekcja dla chłopców. (Cel: Uświadomienie uczniom, że ich organizm wkrótce zacznie się

zmieniać, aby przygotować się do podjęcia w przyszłości pełnienia ról małżeńskich i rodzinnych.)

9. U progu dojrzewania – lekcja dla dziewcząt. (Cel: Uświadomienie, że pod wpływem hormonów rozpoczynają się pierwsze zmiany zachodzące w organizmie dziewczynki – okres zwany pokwitaniem.)
10. U progu dojrzewania – lekcja dla chłopców. (Cel: Uświadomienie, że pod wpływem hormonów rozpoczynają się pierwsze zmiany - oznaki dojrzewania zachodzące w organizmie chłopca.)
11. Rodzi się dziecko – lekcja dla dziewcząt. (Cel: Uświadomienie wartości życia ludzkiego od poczęcia.)
12. Rodzi się dziecko – lekcja dla chłopców. (Cel: Uświadomienie wartości życia ludzkiego od poczęcia.)
13. Intymność – lekcja dla dziewcząt. (Cel: Uświadomienie, że każdy człowiek ma prawo do szacunku i godności osobistej.)
14. Intymność – lekcja dla chłopców. (Cel: Uświadomienie, że każdy człowiek ma prawo do szacunku i godności osobistej.)
15. Obrona własnej intymności – lekcja dla dziewcząt. (Cel: Uświadomienie prawa do intymności i zachowania dystansu wobec osób nieznanym.)
16. Obrona własnej intymności – lekcja dla chłopców. (Cel: Uświadomienie prawa do intymności i zachowania dystansu wobec osób nieznanym.)
17. Koleżeństwo. (Cel: Uświadomienie roli koleżeństwa w relacjach międzyludzkich.)
18. Dobre wychowanie . (Cel: Uświadomienie, że znajomość zasad dobrego zachowania jest przydatna w życiu każdego człowieka.)
19. Internet – świat prawdziwy czy nieprawdziwy. (Cel: Uświadomienie potrzeby odpowiedzialnego korzystania ze środków społecznego przekazu.)

Klasa 5

1. Gdzie dom, tam serce twoje. (Cel: Uświadomienie wartości rodziny i odpowiedzialności wszystkich jej członków za panujący w niej klimat.)
2. Rodzina – moje okno na świat (Cel: Uświadomienie uczniom roli rodziny w rozwoju osobowości i kształtowaniu postaw)
3. Emocje i uczucia (Cel: Uświadomienie uczniom potrzeby uczenia się panowania nad emocjami i uczuciami.)
4. Porozmawiajmy (Cel: Uświadomienie uczniom potrzeby uczenia się skutecznego porozumiewania.)
5. Święta coraz bliżej (Cel: Uświadomienie uczniom wartości świętowania.)
6. Zaplanuj odpoczynek (Cel: Wskazanie na atuty dobrze zorganizowanego wypoczynku)
7. Mądry wybór w świecie gier (Cel: Uświadomienie uczniom wpływu gier komputerowych na ich rozwój i zachowanie.)
8. Uprzejmość i uczynność (Cel: Uświadomienie uczniom potrzeby wypracowania w sobie postawy życzliwości wobec innych osób.)
9. Poszukiwany : przyjaciel (Cel: Uświadomienie uczniom wartości przyjaźni w życiu człowieka.)

10. Moje ciało – lekcja dla grupy dziewcząt (Cel: Uświadomienie potrzeby traktowania siebie i innych z szacunkiem.)
11. Moje ciało – lekcja dla grupy chłopców (Cel: Uświadomienie potrzeby traktowania siebie i innych z szacunkiem.)
12. Dojrzewam – lekcja dla grupy dziewcząt (Cel: Uświadomienie uczennicom celowości zmian zachodzących w okresie dojrzewania .)
13. Dojrzewam – lekcja dla grupy chłopców (Cel: Uświadomienie uczniom celowości zmian zachodzących w okresie dojrzewania .)
14. Dbam o higienę – lekcja dla grupy dziewcząt (Cel: Uświadomienie uczennicom potrzeby wypracowania nawyków higieny osobistej.)
15. Dbam o higienę – lekcja dla grupy chłopców (Cel: Uświadomienie uczniom potrzeby wypracowania nawyków higieny osobistej.)
16. Zdrowy styl życia – lekcja dla grupy dziewcząt (Cel: Uświadomienie uczennicom konieczności dbania o zdrowy styl życia)
17. Zdrowy styl życia – lekcja dla grupy chłopców (Cel: Uświadomienie uczniom konieczności dbania o zdrowy styl życia)
18. Zrozumieć siebie i innych – lekcja dla grupy dziewcząt (Cel: Uświadomienie uczennicom, że pokonanie psychicznych trudności okresu dojrzewania jest możliwe.)
19. Zrozumieć siebie i innych – lekcja dla grupy chłopców (Cel: Uświadomienie uczniom, że pokonanie psychicznych trudności okresu dojrzewania jest możliwe.)

Klasa 6

1. Z rodziny się nie wyrasta. (Cel: Uświadomienie uczniom że szczęśliwe dzieciństwo można przeżywać w różnych typach rodzin.)
2. Rodzinne wychowanie (Cel: Uświadomienie istoty rodzinnego wychowania i znaczenia rodziny w kształtowaniu hierarchii wartości.)
3. Rozwój ku dojrzałości i odpowiedzialności. (Cel: Uświadomienie uczniom konieczności pracy nad sobą i uczenia się odpowiedzialności.)
4. Sztuka rozmowy (Cel: Uświadomienie znaczenia komunikacji niewerbalnej i aktywnego słuchania w budowaniu porozumienia.)
5. Gdy trudno się porozumieć (Cel: Uświadomienie uczniom konieczności uczenia się dialogu i rozwiązywania konfliktów.)
6. O presji rówieśniczej (Cel: Uświadomienie osobistego wpływu i odpowiedzialności za radzenie sobie w trudnych sytuacjach.)
7. Zarządzanie sobą – lekcja dla grupy dziewcząt (Cel: Uświadomienie potrzeby zarządzania sobą i swoim czasem, oraz prowadzenie higienicznego trybu życia, sprzyjającego zdrowemu i pełnemu rozwojowi.)
8. Zarządzanie sobą – lekcja dla grupy chłopców (Cel: Uświadomienie uczniom potrzeby zarządzania sobą i swoim czasem, by prowadzić higieniczny tryb życia, sprzyjający zdrowemu i pełnemu rozwojowi.)
9. Mój styl to zdrowie – lekcja dla grupy dziewcząt (Cel: Uświadomienie wartości zdrowego stylu życia.)
10. Mój styl to zdrowie – lekcja dla grupy chłopców. (Cel: Uświadomienie wartości zdrowego stylu życia.)

11. Dojrzewam do kobiecości – lekcja dla dziewcząt. (Cel: Kształtowanie postawy akceptacji siebie i swojej kobiecości.)
12. Dojrzewam do męskości – lekcja dla chłopców. (Cel: Kształtowanie postawy akceptacji siebie i swojej męskości.)
13. Mam swoją godność – lekcja dla dziewcząt. (Cel: Uświadomienie konieczności poszanowania i ochrony ludzkiej godności i intymności.)
14. Mam swoją godność – lekcja dla chłopców. (Cel: Uświadomienie konieczności poszanowania i ochrony ludzkiej godności i intymności.)
15. Media – świadomy wybór i bezpieczne użytkowanie. (Cel: Uświadomienie potrzeby uczenia się mądrego korzystania ze środków masowej komunikacji.)
16. Stalking, hejting, cyberprzemoc – lekcja dla dziewcząt. (Cel: Uświadomienie konieczności przestrzegania zasad etycznych w sieci.)
17. Stalking, hejting, cyberprzemoc – lekcja dla chłopców. (Cel: Uświadomienie konieczności przestrzegania zasad etycznych w sieci.)
18. Jak mogę ci pomóc? (Cel: Uświadomienie wartości wynikających z empatii i pomagania innym.)
19. Czasami jest pod górkę. (Cel: Uświadomienie potrzeby szukania pomocy w pokonywaniu trudności.)